

**ИЗВЕШТАЈ О РАДУ
ЖАЛБЕНЕ КОМИСИЈЕ ВЛАДЕ
(за период од 1. септембра 2012. године до 31. августа 2013. године)**

I. ПРАВНИ ОСНОВ ЗА ПОДНОШЕЊЕ ИЗВЕШТАЈА

Правни основ да Жалбена комисија Владе о своме раду поднесе извештај Влади садржан је у одредби члана 149. Закона о државним службеницима („Службени гласник РС”, бр. 79/05, 81/05 – исправка, 83/05 – исправка, 64/07, 67/07 – исправка, 116/08 и 104/09), којом је прописано да Жалбене комисије најмање једном годишње подносе извештаје о свом раду државним органима и телима надлежним за именовање чланова жалбених комисија.

II. НАДЛЕЖНОСТ ЖАЛБЕНЕ КОМИСИЈЕ ВЛАДЕ

Према Закону о државним службеницима: државни службеник има право жалбе на решење којим се одлучује о његовим правима и дужностима, ако жалба тим законом није изричито искључена (члан 16. став 1); жалбене комисије одлучују о жалбама државних службеника на решења којима се у управном поступку одлучује о њиховим правима и дужностима и о жалбама учесника интерног и јавног конкурса (члан 142. став 1); о жалбама државних службеника из органа државне управе, служби Владе и Републичког јавног правобранилаштва одлучује Жалбена комисија Владе (члан 144. став 1); управни инспектор може жалбеним комисијама предложити да по основу службеног надзора пониште или укину незаконита коначна решења којима је одлучено о неком праву или дужности државног службеника (члан 175. став 3), с тим што о поништају или укидању незаконитог коначног решења којима је одлучено о неком праву или дужности државног службеника из органа државне управе, служби Владе и Републичког јавног правобранилаштва одлучује Жалбена комисија Владе.

Дакле, према формалном основу који произлази из наведених одредаба Жалбена комисија Владе надлежна је да одлучује о жалбама државних службеника у органима државне управе (министарствима и органима у њиховом саставу, посебним организацијама, службама Владе, стручним службама управних округа) и Републичком јавном правобранилаштву, као и о жалбама учесника интерног и јавног конкурса за извршилачка радна места и за попуњавања положаја у њима, што обухвата надлежност Жалбене комисије Владе да одлучује о заштити права из радног односа за око 70.000 запослених у наведеним органима.

Међутим, треба имати у виду то да се из надлежности Жалбене комисије Владе изузимају намештеници (који заштиту права из радног односа и по основу рада остварују применом општих прописа о раду) и запослени на које се примењују посебни прописи (о војсци и одбрани, царини и делимично о полицији), што смањује број запослених који право на заштиту у управном поступку остварују пред Жалбеном комисијом Владе.

III. СТРУКТУРА И БРОЈ ЧЛАНОВА ЖАЛБЕНЕ КОМИСИЈЕ ВЛАДЕ

Према Закону о државним службеницима: чланове Жалбене комисије Владе и, међу њима, председника жалбене комисије именује Влада међу државним службеницима који су дипломирани правници са најмање пет година радног искуства у правној струци, на предлог министра надлежног за послове управе, који је при предлагању кандидата дужан

да води рачуна о њиховом познавању прописа о раду у државној управи и о управном поступку (члан 150).

Жалбену комисију Владе, тренутно, чине: Председник Жалбене комисије Владе, који има статус државног службеника на положају и који се налази на сталном раду у Комисији и десет чланова.

IV. ОРГАНИЗОВАЊЕ РАДА У ЖАЛБЕНОЈ КОМИСИЈИ

Жалбена комисија Владе, сагласно Закону о државним службеницима ради у већима од по три члана (члан 145. став 1), с тим што су, сагласно том закону (члан 145. став 2), у Комисији на основу Пословника о раду Жалбене комисије Владе образују већа, чије чланове председник Комисије може да мења у зависности од разлога који се односе на разлоге за изузеће и посебна знања и искуство чланова који су у вези са предметом одлучивања.

Сагласно Закону о државним службеницима стручно-техничке и административне послове за Жалбену комисију Владе врши Служба за управљање кадровима, код које се обезбеђују и средства за рад комисије (члан 153. став 1).

Обављање стручно-техничких и административних послове за Жалбену комисију Владе обезбеђено је тако што је Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Служби за управљање кадровима, у оквиру Сектора за правне, финансијске и опште послове, образована ужа унутрашња јединица – Група подршку Жалбеној комисији Владе у којој су систематизована радна места на којима се обављају послови пружања подршке Жалбеној комисији Владе и на којима је предвиђено да ради 4 државна службеника.

V. ОДЛУЧИВАЊЕ ПО ЖАЛБАМА

1. Укупан број жалби

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
При-мљено	Прене-то	Укупн о (1-2)	Решен о	Одбач ено	Огла-шено ништа - вим	Усвоје -но	Одбије -но	Решен о на други начин	У раду
2415	160	2575	2452	49	20	1066	1212	105	123

2. Број жалби по органима

Орган	Број жалби
Влада Републике Србије – Генерални секретаријат	1
Влада Републике Србије- Републички секретаријат за законодавство	3
Влада Републике Србије – Канцеларија за европске интеграције	9
Влада Републике Србије- Канцеларија за одрживи развој недовољно развијених подручја	3

Влада Републике Србије- Канцеларија за сарадњу са медијима	5
Влада Републике Србије- Служба за управљање кадровима	11
Влада Републике Србије- Канцеларија за Косово и Метохију	10
Влада Републике Србије- Канцеларија за људска и мањинска права	6
Влада Републике Србије- Канцеларија за сарадњу с црквама и верским заједницама	3
Безбедносно информативна агенција	8
Министарство унутрашњих послова	1247
Министарство финансија и привреде	25
Министарство финансија и привреде – Пореска управа	561
Министарство финансија и привреде – Управа за јавни дуг	1
Министарство финансија и привреде – Управа за трезор	4
Министарство финансија и привреде – Управа за спречавање прања новца	2
Министарство финансија и привреде- Управа царина	1
Министарство финансија и привреде- Дирекција за мере и драгоцене метале	3
Министарство финансија – Девизни инспекторат	2
Министарство правде и државне управе	21
Министарство правде и државне управе- Дирекција за управљање одузетом имовином	8
Министарство правде и државне управе- Управа за извршење кривичних санкција	296
Министарство грађевинарства и урбанизма	16
Министарство енергетике, развоја и заштите животне средине	30
Министарство одбране	11
Министарство здравља	5
Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде	40
Министарство природних ресурса, рударства и просторног планирања	5
Министарство просвете, науке и технолошког развоја	3
Министарство рада, запошљавања и социјалне политике	21
Министарство регионалног развоја и локалне самоуправе	12
Министарство саобраћаја	7
Министарство спољне и унутрашње трговине и телекомуникација	34
Министарство спољних послова	6
Републичка дирекција за имовину	7
Републичка дирекција за робне резерве	1
Републички геодетски завод	53
Републички завод за статистику	4
Републички хидрометеоролошки завод	12
Завод за интелектуалну својину	3
Дирекција за железнице	1
Геолошки завод Србије	64
Комесаријат за избеглице и миграције	4
Косовскомитровачки управни округ	1

	Мачвански управни округ	2
	Топлички управни округ	3
Укупно		2575

3. Број жалби – по правима и дужностима

	Право/дужност у вези са којим је одлучивано	Број жалби
	Распоређивање	415
	Распоређивање и утврђивање коефицијента	103
	Распоређивање и одређивање звања	232
	Распоређивање и обавеза полагања стручног испита	35
	Распоређивање уз обавезу стицања образовања	36
	Утврђивање коефицијента	88
	Умањење коефицијента	49
	Премештај	111
	Престанак радног односа	11
	Престанак радног односа са правом на пензију	7
	Утврђивање статуса нераспоређеног	48
	Отпремнина	1
	Разрешење	2
	Враћање на рад	8
	Учесника конкурса	377
	Привремено удаљење-суспензија	93
	Дисциплинска одговорност	82
	Плаћено и неплаћено одсуство	48
	Солидарна помоћ	23
	Јубиларна награда	135
	Накнада за пасивно дежурство	2
	Додатак на плату	182
	Разлика у плати	17
	Годишњи одмор	35
	Ћутање администрације	135
	Трошкови превоза	42
	Накнада за одвојени живот	28
	Оцењивање	130
	Државни стручни испит	28
	Стимулација	1
	Друга права из радног односа-остало	27
	Измена појединачног акта	16
	Накнада трошкова за правно заступање	7
	Понављање поступка	12
	Пристап информацијама од јавног значаја	5

	Стаж осигурања са уважаним трајањем	4
Укупно		2575

4. Ажурност и начин окончања поступака

Од укупног броја жалби које су биле у раду у извештајном периоду (2575) одлука је донета у 2452 поступка, односно у 95,22% покренутих поступака, а за рад у новом извештајном периоду је остало, односно пренето 123 поступка тј. 4,78% поступака у односу на укупан број оних који су били у раду у извештајном периоду.

Имајући у виду изнете податке, као и чињеницу да је највећи број предмета за које није донета одлука примљен непосредно пред подношење овог извештаја и то да ће исти бити решени у законом утврђеном року неспорно је да је рад Жалбене комисије Владе у извештајном периоду био ажуран и да су одлуке доношене у законом прописаном року за одлучивање у управном поступку.

Од укупног броја решених жалби (2452) усвојено је 1066, односно 43,47% жалби, а ништавим је оглашено 20, односно 0,81% решења у поводу којих је изјављена жалба што значи да је поништено 44,29% првостепених решења у односу на које је покренут и окончан поступак по жалби.

Одбачено је 49, односно 1,99% жалби или је решено на други начин 105, односно 4,28% жалби, а одбијено је 1212, односно 49,42% жалби, што значи да је после окончањог поступка пред Жалбеном комисијом Владе остало на снази 55,70% првостепених аката у поводу којих је покренут и вођен поступак по жалби.

У поводу укупног броја првостепених аката у вези са којима је покренут и вођен поступак по жалби, а који су остали на снази (1366), у извештајном периоду, покренута су 322 управна спора.

Број покренутих управних спорова показује да је у извештајном периоду у 1044 управна поступка, тј. 76,43% странака разумело и уважило наводе правног и чињеничног стања у управној ствари и разлоге за доношење одлуке Жалбене комисије Владе.

Незадовољно одлуком Жалбене комисије Владе било 23,57% странака које нису успеле у управном поступку, односно 13,24% странака гледајући у односу на укупан број решених жалби у управном поступку, тј. 12,50% странака гледајући у односу на укупан број предмета, тј. поступака који су се налазили у раду у Жалбеној комисији Владе.

Када се у обзир узме број странака које су биле незадовољне другостепеним решењем, односно одлуком Жалбене комисије Владе у вези са којом су заштиту затражиле у управном спору (322) може се закључити да је после окончања управног поступка на снази остало 86,76% првостепених решења у односу на које је покренут и окончан поступак по жалби.

Поред покренутих 322 управна спора у извештајном периоду у судском поступку се налазила још 424 спора која су пренета из ранијих година, тако да је укупно вођено 746 управних спорова, од којих је у извештајном периоду окончано 306, односно 41,01% управних спорова.

Од укупно окончаних управних спорова обуставом поступка окончана су 3, односно 0,98% управних спорова, одбацивањем туже окончано је 11, односно 3,59% управних спорова, а одбијањем тужбе као неосноване 129, односно 42,15% управних спорова, што значи да странке нису успеле у 143, односно у 46,73% управних спорова који су правноснажно окончани, те да су у тим случајевима на снази остали донети управни акти, односно решења Жалбене комисије Владе, а, с њима у вези, и решења која су донели првостепени органи.

У 163, односно у 53,26% управних спорова који су окончани у извештајном периоду уважене су тужбе странака и поништена су решења Жалбене комисије Владе, што значи да је поништено 12,72% решења у односу на укупан број жалби које су одбијене као неосноване, оглашене ништавим или одбачене у поступку пред Жалбеном комисијом Владе (1281), тј. да је поништено 6,64% решења у односу на укупан број поступака који су окончани у извештајном периоду у поступку пред Жалбеном комисијом Владе (2452), односно 6,33% решења у односу на укупан број поступака који су у извештајном периоду вођени пред Жалбеном комисијом Владе (2575).

Разлози за уважавање тужби углавном (у преко 70% случајева) засновани су на повредама правила поступка, а одређени број разлога који су условили поништавање управних аката произлази и из различитих ставова управних органа и суда у погледу примене материјалног права. Највећи број од 163 управних спорова у којима су странке успеле покренут је у поводу остваривања права у органима у којима се, поред Закона о државним службеницима, у поступку остваривања права примењивао о посебан закон којим су на посебан (специфичан) начин уређена питања из радног односа у појединим органима државне управе, дакле у којима се успостављао однос између примене одредаба општег и посебних закона, као и у поводу одлучивања у случајевима у којима је одлука заснована на дискреционом овлашћењу руководиоца, односно доносиоца решења да одлучи по слободној оцени.

Према томе, из наведеног произлази то да је Жалбена комисија Владе у извештајном периоду окончала 95,22% покренутих управних поступака за оцену законитости првостепених аката, као и да је, у односу на укупан број управних поступака који су вођени пред овом комисијом, у поступку судске контроле законитости управних аката поништено 6,33% решења које је Жалбена комисија Владе донела у управним поступцима.

VI. ПРОБЛЕМИ СА КОЈИМА СЕ ЖАЛБЕНА КОМИСИЈА ВЛАДЕ СУСРЕТАЛА У СВОМЕ РАДУ

1. Организациони проблеми

Организациони проблеми огледају се превасходно у томе што су сви чланови Жалбене комисије Владе, изузев њеног председника, истовремено и државни службеници распоређени на одговарајућа радна места у органима државне управе.

С тим у вези, та чињеница и околност да чланови Жалбене комисије Владе, као државни службеници у органима државне управе из којих су именовани, имају значајне и континуиране обавезе по основу обављања послова радних места на која су распоређени у тим органима, као и околност да су они смештени у дислоцираним пословним просторијама у односу на седиште Жалбене комисије Владе, захтева да се рад председника Жалбене комисије Владе и државних службеника у Служби за управљање кадровима, који пружају подршку раду те комисије, прилагођава могућностима чланова жалбене комисије, односно могућем одржавању седница њених већа.

2. Кадровски проблеми

Служба за управљање кадровима поред тога што врши стручно-техничке и административне послове за Жалбену комисију Владе истовремено те послове врши и за Високи службенички савет.

С тим у вези, полазећи од могућег броја државних службеника који су потпора раду Жалбене комисије Владе, адекватном оперативном организацијом обављања послова у Служби за управљање кадровима и максималним залагањем извршилаца у тој служби

значајно је унапређено обављање послова пружања стручно-техничке и административне подршке раду Жалбене комисије Владе, а посебно кроз послове комуникације са првостепеним органима, комплетирања списка предмета и припреме нацрта другостепених решења. Међутим, и поред тога, ограничење у погледу броја извршилаца који обављају послове за потребе Жалбене комисије Владе и њихова оптерећеност, онемогућили су формално успостављање одговарајуће базе података, односно систематизоване праксе и одлука Жалбене комисије Владе.

3. Функционални проблеми

1) Везани за рад првостепеног органа

Ефикасан, делотворан и квалитетан рад Жалбене комисије Владе у многоме зависи од рада првостепеног органа, а у извештајном периоду били су присутни извесни проблеми који су се односили на:

- ефикасност рада првостепених органа, а пре свега на благовременост достављања жалбе, односно изјашњења на жалбу;
- пропуштање првостепених органа да, сагласно Закону о општем управном поступку, одлучују по изјављеној жалби (утврде неблаговременост или недопуштеност, а пропусти да жалбу одбаце; утврде основаност жалбе, односно потребу да се првостепено решење замени, а не усвајају жалбу и не измене своје решење);
- адекватно комплетирање списка предмета (достави се жалба и добијано решење, а не и општи акти и друга решења првостепеног органа која су од утицаја на правилно и потпуно утврђивање чињеничног стања и доношење адекватне одлуке);
- неадекватну садржину изјашњења првостепених органа, која се најчешће ограничавају на формално изјашњење – без навођења навода из жалбе и изношења разлога и с њима у вези, правног става о неоснованости навода жалиоца.

Наведени проблеми посебно су присутни у раду оних првостепених органа у којима су првостепене одлуке доношене у подручним јединицама, односно ван седишта органа и где због измештености организационих јединица постоји проблем комплетирања списка предмета.

Одређени број првостепених органа није у поновном поступку донео ново решење које је у свему било у складу са упутствима и правним ставовима Жалбене комисије Владе, што је условљавало поновно изјављивање жалбе на ново првостепено решење које је поново поништавано и предмет враћан на поновни поступак, а такво поступање додатно је оптерећивало рад ове комисије.

У вези са радом првостепених органа, посебно се наглашава то да је у току рада на изјављеним жалбама утврђено да постоје случајеви када се првостепена решења извршавају пре њихове коначности, што тим органима ствара проблеме да у поступку поновног одлучивања поступе према упутствима и ставовима другостепеног органа – посебно у случају када се поништеним решењем одлучивало о заснивању радног односа, премештају или распоређивању.

3. У односу на рад правосудних органа

Од укупно поништених 163 другостепених решења, највећи број поништен је из формалних разлога и то по основу недостатака у вези са формалном садржином решења или због некомплетних списка предмета, а материјални разлог за поништај другостепених решења (у највећем броју поништених решења ради се о решењима која су се односила на решавање о жалби на првостепена решења Министарства унутрашњих послова којима је одбијен захтев полицијских службеника да им се призна право на накнаду за рад дужи од пуног радног времена; путних трошкова и умањења коефицијента) јесте различит став суда о примени материјалног права. Пресуде суда, којим су уважене тужбе на решења Жалбене

комисије Владе, и из материјалних разлога поништена решења Жалбене комисије Владе засноване су и образложене правном праксом, претходно надлежних редовних судова, који су у радном спору одлучивали о праву у поводу кога је одлучивала Жалбена комисија Владе, као и на одлуци Уставног суда, када је Управни суд поново ценио наводе тужбе и исте усвајао односно, поништаво решења Жалбене комисије Владе и предмете враћао на поновни поступак.

3) Везани за рад Жалбене комисије Владе

Прописани рок за одлучивање Жалбене комисије Владе од 30 дана од дана пријема жалбе, у многоме је оптерећивао рад у Комисији јер је, имајући у виду сложеност питања о којима је требало одлучивати, као и наведене проблеме у вези са радом првостепених органа, доводио у питање с једне стране благовременост одлучивања, а с друге стране квалитет одлуке која се доноси у непримерено кратком року за разматрање и одлучивање.

VII. АНАЛИЗА СТАЊА, ОДНОСНО РАДА

1. Састав Жалбене комисије Владе

При образовању Жалбене комисије Владе, на основу претпостављеног обима послова, одређен је одговарајући број чланова, а од посебног значаја за њен ефикасан и квалитетан рад било је пресудно одређивање састава Комисије и заступљеност њених чланова, и то: по основу статуса који они имају на основу поделе њихових радних места на положаје и извршилачка радна места; по основу познавања прописа о раду у државној управи и о управном поступку, по основу рада на радним местима на која су постављени, односно распоређени и по основу заступљености различитих органа државне управе.

Тако одређен састав Жалбене комисије Владе, као и лично искуство и способност њених чланова омогућили су делотворан рад у поступку одлучивања по изјављеним жалбама државних службеника.

2. Обим и сложеност послова

У претходном извештајном периоду већина жалби, како је и за очекивати, изазвана је првостепеним актима којима се одлучивало о распоређивању, премештају, дисциплинској одговорности, престанку радног односа, као и о свим правима која за последицу имају промене у области личних примања.

За разлику од претходног извештајног периода, у овом извештајном периоду нису изјављиване типске жалбе, те је та чињеница, односно околност да се радило на жалбама које су у односу на наводе из жалби захтевале заузимање више појединачних ставова значајно усложнила рад у Комисији.

Поред тога, додатно оптерећење, у смислу рада на сложенијим жалбама, условила је и чињеница да је Жалбена комисија Владе у извештајном периоду имала значајан број жалби које су изјављене на првостепена решења која су органи државне управе (Министарство унутрашњих послова, Пореска управа, Управа за извршење кривичних санкција) доносили у вези са променом статуса запослених у тим органима, а која су често била у вези са применом посебних прописа.

3. Ефикасност рада

Састав жалбене комисије Владе и способност њених чланова да делотворно примењују прописе омогућио је Жалбеној комисији Владе да одлучује ефикасно.

При томе треба имати у виду то да је захтев за ефикасним радом Комисије (који произлази из Законом о државним службеницима утврђеног рока за доношење одлуке у

поводу изјављене жалбе и који је, такође, везан и за ефикасан и квалитетан рад првостепеног органа у раду на жалби) од директног утицаја на квалитет њеног рада.

4. Утицај специфичности положаја Жалбене комисије Владе и односа према првостепеним органима на квалитет рада

Према Закону о државним службеницима првостепени органи, односно руководиоци тих органа или од њега овлашћени државни службеници надлежни су да одлучују о правима и дужностима државних службеника (члан 3. и члан 140. ст. 1. и 2), а Жалбена комисија Владе одлучују о жалбама државних службеника на решења органа државне управе, служби Владе и Републичког јавног правобранилаштва којима се у управном поступку одлучује о њиховим правима и дужностима, као и о жалбама учесника интерног и јавног конкурса (члан 142. став 1. и члан 144. став 1).

Према Закону о општем управном поступку другостепени орган, кад поништи првостепено решење, може и обавезан је, ако су испуњени прописани услови, да сам решити управну ствар или да предмет врати првостепеном органу на поновни поступак – уз обавезу да укаже у ком погледу треба употпунити поступак, а првостепени орган дужан је да се у поновном поступку придржава упутстава другостепеног органа (чл. 232. и 233).

У вези са наведеним надлежностима и поступком одлучивања, а посебно имајући у виду то да Жалбена комисија Владе у вршењу својих надлежности везаних за заштиту права државних службеника контролише законитост првостепених решења, односно да она не би требало да преузима надлежност руководиоца органа да одлучује о правима и дужностима државних службеника у органу којим руководи, Жалбена комисија Владе је у случају основаности изјављене жалбе поништавала првостепена решења и предмете враћала првостепеном органу на поновни поступак.

5. Квалитет рада

Број решења који је донела Жалбена комисија Владе, број покренутих спорова у поводу тих решења, број одбачених и одбијених тужби од укупно окончаних управних спорова, као и број и разлози за уважавање тужби, односно поништених другостепених решења указују на то да се досадашњи рад Жалбене комисије Владе може оценити квалитетним.